

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE (PLC)

Creació curs 2023/2024

Aprovat en Claustre el 28 de juny del 2024

Aprovat en Consell Escolar el 5 de juliol del 2024

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	3
1.1. Context sociolingüístic del centre	3
1.2. Marc normatiu	4
2. OBJECTIUS DEL PL	5
2.1 Objectius específics del PLC respecte a totes les llengües	5
3. TRACTAMENT DE LA LLENGUA CATALANA	6
3.1. Com a llengua vehicular i d'aprenentatge	6
3.2. Com a llengua de l'àmbit administratiu i de comunicació del centre	7
4. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES CURRICULARS	7
4.1. Mesures per a la coordinació de l'ensenyament de les llengües	7
4.2. Llengua estrangera	8
4.3. Especificació de la llengua en què s'imparteix cada àrea	8
5. Plantejaments didàctics sobre els quals es fonamenta l'ensenyament de les llengües	10
5.1. Metodologia didàctica de l'ensenyament, l'aprenentatge i l'avaluació de les llengües curriculars. La competència comunicativa.	12
5.2. Activitats de foment de l'hàbit lector	15
5.2.1. Programes i projectes inclosos al PLC	15
5.2.2. Comissió de lingüística i de biblioteca	19
5.3. Cultura i tradicions pròpies de les Pitiüses	19
5.4. Funció del docent	20
5.5. Estratègies organitzatives i curriculars per garantir la competència comunicativa en llengua oral en llengua catalana i, si n'és el cas, en les altres llengües curriculars.	20
6. Criteris per avaluar l'objectiu d'assolir el domini de les dues llengües oficials al final de l'escolaritat obligatòria.	21
7. Criteris per a l'atenció específica d'alumnes d'incorporació tardana amb desconeixement de llengua catalana o de la llengua catalana i la castellana.	22
8. Aplicació, seguiment i avaluació del projecte lingüístic.	22

ANNEX 1. Enquesta alumnes

ANNEX 2. Enquesta mestres

ANNEX 3. Gràfics obtinguts a partir dels resultats de les enquestes

ANNEX 4. Programa d'apadrinament lector "Amic lector"

1. INTRODUCCIÓ

El projecte lingüístic de centre (PLC) és el document en què s'estableix el tractament de les llengües als centres educatius, i ha de reflectir l'estratègia del centre per poder desenvolupar les capacitats de l'alumnat amb la finalitat d'aconseguir que els alumnes assoleixin les competències lingüístiques previstes en les dues llengües oficials i, addicionalment, en almenys una llengua estrangera. D'aquesta manera, al PLC s'hi desenvolupa tot allò que fa referència a l'aprenentatge i ensenyament de les llengües al centre, així com l'ús de les llengües en tots els àmbits del centre.

El projecte lingüístic regula l'ús de les llengües en els diferents àmbits de l'escola, especifica quines àrees s'imparteixen en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i quines en llengua castellana. Defineix, també, els plantejaments didàctics sobre els quals es fonamenta l'ensenyament de les llengües i com s'articula aquest ensenyament, i determina l'ús que se'n fa en l'àmbit administratiu i en les comunicacions.

1.1. Context sociolingüístic del centre

El CEIP ses Planes es va crear el setembre de 2016. Les famílies que formen part del centre són majoritàriament treballadores del sector serveis.

D'altra banda, són de molt diversa procedència, tant de l'Estat espanyol com d'Europa i altres continents. Això implica que els alumnes arriben amb el desconeixement d'una i/o les dues llengües oficials. Aquestes famílies sovint no tenen xarxa social ni familiar, arriben sols i es relacionen amb altres persones de la seva mateixa llengua. Aquest aspecte influeix en l'aprenentatge dels seus fills tant pel català com pel castellà.

Durant el curs 2023-24 l'escola va fer un estudi sobre les nacionalitats que tenim a l'escola i es va poder copsar que a l'escola hi conviuen alumnes i famílies d'unes 26 nacionalitats diferents, amb una gran diversitat socio-cultural i econòmica.

Nacionalitats	Nº alumnes	Nacionalitats	Nº alumnes
Colòmbia	3	Polònia	3
Itàlia	18	Montenegro	2
Regne Unit	15	Equador	3
Marroc	13	Suïssa	4
Portugal	1	Nova Zelanda	1
Ucraïna	1	Romania	5

Bèlgica	2	Irlanda	1
Alemanya	6	Mèxic	1
Perú	3	Nicaragua	1
Paraguai	5	Uruguai	1
Argentina	1	Veneçuela	1
França	4	Rússia	1
Bulgària	2		

Elaboració pròpia a partir de les dades del Gestib

Durant el curs 2023-24, el centre ha realitzat enquestes a l'alumnat i al professorat del centre per valorar l'ús de la llengua catalana, castellana i altres llengües estrangeres. Els models elaborats i utilitzats estan inclosos com annexos.

Els resultats obtinguts els reflectim en uns gràfics afegits com annex al final del document.

Conscients d'aquesta diversitat lingüística i cultural ens vàrem plantejar des dels inicis una escola amb un model de conjunció lingüística en català.

Ens plantejarem, també, una sèrie d'actuacions per fomentar el coneixement de la nostra llengua i cultura i conèixer les característiques de totes les cultures que formen part de la nostra comunitat educativa.

1.2. Marc normatiu

El projecte lingüístic actual emana principalment de la legislació vigent que es detalla a continuació:

- Resolució del director general de Planificació, Ordenació i Infraestructures Educatives de 15 de desembre de 2023 per la qual s'aproven les instruccions relatives al registre de la qualificació dels resultats del procés d'aprenentatge dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu i dels alumnes de programes d'escolarització compartida matriculats als ensenyaments d'educació primària i educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 170 - 16/12/2023)
- Decret 31/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears (BOIB núm. 101 - 2/8/2022 EXT)

- Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears (BOIB núm. 101, de 2/8/2022 EXT)
- Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. (BOE núm.340 - 30/12/2020)
- Decret 45/2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les Illes Balears (BOIB núm. 93 - 23/7/2016)
- Llei 1/2016, de 3 de febrer, de modificació de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears. (BOIB núm. 18 - 06/02/2016)
- Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics (BOIB núm. 67 - 5/5/2011)
- Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. (BOE núm.32 - 01/03/2007). Articles 35 i 36.1.
- Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears (BOCAIB 17/7/1997 - núm. 89)
- Resolució del conseller d'Educació, Cultura i Universitats de 28 de maig de 2012 per la qual es fa efectiva l'aplicació de l'Ordre de 13 de setembre de 2004 que regula el dret dels pares, les mares o els tutors legals a elegir la llengua del primer ensenyament dels alumnes dels centres sostinguts amb fons públics de les Illes Balears (BOIB núm. 78 - 31/5/2012)

2. OBJECTIUS DEL PLC

El projecte lingüístic té com a objectiu fonamental aconseguir que tot l'alumnat assoleixi, en acabar el període d'escolarització obligatòria, la competència lingüística en català i en castellà i, almenys, en una llengua estrangera.

2.1 Objectius específics del PLC respecte a totes les llengües

1. Potenciar l'ús de la llengua catalana com a llengua vehicular del centre a tots els àmbits (administratiu, d'ensenyament-aprenentatge).
2. Respectar les diferents manifestacions lingüístiques d'Eivissa com a enriquiment de la llengua catalana.
3. Desenvolupar habilitats comunicatives en diferents llengües.
4. Conèixer, comprendre, respectar i promoure les diferents cultures de l'alumnat del centre, fomentant actituds de respecte i estima.
5. Introduir diferents elements culturals d'Eivissa a la vida del centre.
6. Conèixer i utilitzar de manera apropiada les dues llengües oficials de la nostra comunitat autònoma, tant oralment com per escrit, per tal que en finalitzar l'etapa d'educació primària hagin assolit el mateix nivell de competència lingüística i el corresponent de l'anglès com a llengua estrangera.

7. Desenvolupar hàbits de lectura com a mitjà d'aprenentatge i enriquiment personal.
8. Desenvolupar la competència comunicativa bàsica en llengua anglesa que els permeti expressar i comprendre missatges senzills i desenvolupar-se en situacions quotidianes.
9. Establir sistemes d'acollida i d'atenció específica a l'alumnat d'incorporació tardana, condicions personals, NESE i de necessitats educatives especials des del respecte als diferents ritmes d'aprenentatge.

3. TRACTAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

3.1. Com a llengua vehicular i d'aprenentatge

La llengua catalana és la llengua vehicular de l'escola i l'instrument d'ensenyament – aprenentatge i de relació regular en tots els àmbits interns i externs del centre, i en especial en les activitats amb l'alumnat.

Un principi elemental és la consideració de la llengua com a instrument de comunicació i no només d'aprenentatge, per la qual cosa es considera la necessitat de potenciar la capacitat lingüística del nostre alumnat en una doble direcció: comprensió i expressió en ambdues llengües. Així, per mitjà de l'expressió i la comprensió oral, la lectura i l'escriptura s'aconseguirà a més del desenvolupament d'aquestes habilitats bàsiques, la possibilitat d'adquirir els elements principals de la cultura.

Un altre principi fonamental és la prioritització de la llengua oral, especialment a l'etapa d'Infantil i al començament de Primària, sense desvincular-la del llenguatge escrit. Si no hi ha una bona estructura oral del llenguatge, serà molt difícil un bon llenguatge escrit.

Finalment, cal tenir en compte el procés de gradació de les habilitats lingüístiques: des de les situacions comunicatives directes de l'entorn més proper i amb una mínima complexitat a altres situacions menys familiars, més complexes, més diverses i amb un cert grau de formalització. Al llarg de l'educació primària s'amplia i s'aprofundeix en les diferents habilitats lingüístiques.

3.2. Com a llengua de l'àmbit administratiu i de comunicació del centre

Pel que fa a l'àmbit administratiu i de comunicació, el català serà la llengua dels documents administratius i acadèmics (programacions, documents d'avaluació,

documents de recollida de dades, plantilles de documents, actes de reunions...), les gestions i les comunicacions internes, la retolació i l'ambientació del centre. En qualsevol cas, si la destinació de la documentació ho requereix, aquesta es realitzarà també en llengua castellana.

A l'àmbit de relació personal amb la comunitat educativa:

- Les circulars, les informacions, les convocatòries i altres documents la destinació dels quals siguin les famílies es faran en les dues llengües oficials.
- Les publicacions de grup a través del classdojo es fan en llengua catalana, encara que es poden fer en les dues llengües.
- La comunicació individual amb les famílies es farà en català o castellà segons sigui la llengua d'ús familiar (comentaris del Gestib, missatges privats de Classdojo, e-mails, telefonades, etc.).

4. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES CURRICULARS

La llengua és un vehicle de comunicació i de relació entre les persones, però també és un instrument bàsic d'accés als sabers culturals. Permet accedir a diferents maneres d'entendre la realitat, als sabers generats per diferents grups culturals i lingüístics, i també permet desenvolupar la sensibilitat literària i artística. Però sobretot, la llengua és un dels principals vehicles de socialització i interacció entre les persones, és un element de mediació fonamental entre els éssers humans, un mitjà de comunicació que es troba al servei del nostre creixement com a persones.

El present document adopta aquest enfocament comunicatiu de la llengua que parteix del principi psicopedagògic que les llengües s'aprenen en contextos reals d'ús a través de la interacció significativa amb altres parlants.

4.1. Mesures per a la coordinació de l'ensenyament de les llengües

En acabar l'educació primària els infants del centre han de tenir una bona competència, oral i escrita, en llengua catalana, castellana i anglesa. És important que la Concreció curricular compti amb una bona distribució dels sabers, sobretot en català i castellà, per tal que no es repeteixin a cada assignatura. Més enllà de la concreció curricular, també hi ha d'haver una correcta coordinació entre els docents que imparteixin català i castellà, per treballar d'acord amb la metodologia comuna que contempla el present projecte lingüístic, utilitzar els mateixos instruments d'avaluació, etc.

Per tal de donar als alumnes una bona identificació lingüística i evitar interferències es procurarà que el referent de català, castellà i/o anglès no siguin la mateixa persona.

Al CEIP ses Planes es respectarà i s'utilitzarà la variant eivissenca del català, especialment en l'àmbit oral. Els mestres es dirigiran als alumnes sempre en llengua catalana, si és necessari acompanyant-se de gestos i imatges per afavorir la comprensió.

4.2. Llengua estrangera

La llengua anglesa s'introduirà, com a mínim, des de 6è d'educació infantil i, sempre que la quota docent ho permeti s'ampliarà a 4t i 5è d'educació infantil. Les sessions de llengua anglesa seran impartides per un mestre especialista que realitzarà les classes utilitzant exclusivament aquesta llengua. Previsiblement, també comptarem amb el suport de l'auxiliar de conversa, que assistirà al mestre titular per afavorir el treball en grups reduïts, els desdoblaments, etc. amb la principal finalitat de millorar la competència oral de l'alumnat.

Per preveure l'atenció a la diversitat, els mestres de llengua anglesa hauran de coordinar-se amb la resta de l'equip docent dels infants i organitzar les diferents mesures de suport necessàries.

4.3. Especificació de la llengua en què s'imparteix cada àrea

La distribució horària a l'etapa d'educació infantil és globalitzada, per la qual cosa no s'estructura en àrees o assignatures curriculars. Respectant el grau de desenvolupament i comunicació de cada infant, i els seus ritmes d'activitat, joc i descans, en tots els moments educatius de la jornada escolar s'utilitza el català com a llengua vehicular, d'aprenentatge i de comunicació. Al llarg dels tres cursos d'educació infantil es pretén que els infants assoleixin una competència lingüística adequada a la seva edat que els permeti seguir les diferents àrees en llengua catalana a l'etapa d'educació primària.

Pel que fa a l'educació primària, es presenta a continuació l'horari setmanal de les diferents àrees, especificant la llengua en què s'imparteix cadascuna d'elles.

Horari setmanal d'educació primària							
Assignatura	Llengua d'impartició	Curs					
		1r	2n	3r	4t	5è	6è
Català	Català	3h + 1h lectura	3h + 1h lectura	3h + 1h lectura	3h + 1h lectura	3h + 1h lectura	3h + 30' lectura
Castellà	Castellà	3h + 1h lectura	3h + 1h lectura	3h + 1h lectura	3h + 1h lectura	3h + 1h lectura	3h +30' lectura
Matemàtiques	Català	3h	3h	3h	3h	3h	3h
Expressió artística	Català	1h	1h	1h	1h	1h	1h
Socials	Català	2h	2h	2h	2h	2h	1,5h
Naturals	Català	2,5h	2,5h	2,5h	2,5h	2,5h	2h
Música	Català	1h	1h	1h	1h	1h	1h
Anglès	Anglès	2h	2h	2h	2h	2h	3h
E. Física	Català	2h	2h	2h	2h	2h	2h
Religió/ atenció educativa	Català	1h	1h	1h	1h	1h	1h
Valors	Català					1h	1h

Segons l'Ordre de 13 de setembre de 2004, per la qual es regula el dret dels pares, les mares o els tutors legals, a elegir la llengua del primer ensenyament dels alumnes dels centres sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, les famílies que ho desitgin ho hauran de sol·licitar formalment per escrit en el moment de realitzar la matrícula per primera vegada en el centre a educació infantil o excepcionalment, al primer cicle d'educació primària.

L'atenció docent específica ha de ser d'entre 6 i 16 hores setmanals dels alumnes sol·licitants.

Les mesures que s'aplicaran en el cas de rebre alguna sol·licitud poden ser: oferir alguns racons o activitats específiques en llengua castellana, ampliar l'oferta d'espais en llengua castellana o altres que el centre pugui considerar adequades, així com les estones d'esbarjo.

5. Plantejaments didàctics sobre els quals es fonamenta l'ensenyament de les llengües

Hem de tenir en compte que la base de l'ensenyament de les llengües és el llenguatge oral, per tant, constituirà la base fonamental per a l'ensenyament.

Malgrat això, no s'ha de plantejar com un recurs espontani i ocasional, sinó amb rigor sistemàtic. En primer lloc, perquè l'expressió oral incideix directament en la mateixa activitat, perquè parlar i escoltar són activitats més habituals que la lectura i l'escriptura, i també pel fet que, en la major part d'activitats de llengua, l'expressió oral i l'escripta van unides.

El clima de l'aula ha de potenciar la necessitat de llegir i d'escriure, ha de despertar l'interès per fer-ho i per accedir a nous coneixements a través de la lectura i de l'escriptura. L'expressió oral és espontània, però al menys en els primers moments d'accés al codi, la lectura i l'escriptura es focalitzen en aquelles situacions en què és necessari escriure o llegir, per la qual cosa els continguts referits al codi han d'estar vinculats a situacions i necessitats. La difusió dels escrits respon també a la funcionalitat d'aquestes situacions.

Amb relació a l'ensenyament i aprenentatge de la lectura i l'escriptura, hem de tenir en compte que és un procés d'adquisició progressiva, on s'han de tenir molt ben assimilats els prerequisits per poder avançar cap a les etapes posteriors. Per això, al nostre centre tenim en compte la següent seqüència:

LECTOESCRITURA

Precursors:

Oralitat
Discriminació visual i auditiva
Moviments sacàdics
Consciència fonològica
Motricitat fina i grafisme
Memòria
Atenció
Vocabulari

5.1. Metodologia didàctica de l'ensenyament, l'aprenentatge i l'avaluació de les llengües curriculars. La competència comunicativa.

Expressió oral

Fem l'alumnat competent en l'expressió oral, de manera que parlin sent capaços d'elaborar i expressar, de forma estructurada i comprensible, fets i coneixements apresos, opinions i sentiments, participar activament i amb interès en situacions comunicatives on intervingui més d'un interlocutor (conferències, diàlegs, converses, entrevistes, debats...) sabent exposar el mateix punt de vista de manera coherent i formalment adequada, però tenint en compte les idees i arguments dels altres. Els processos que treballem per al desenvolupament de la competència són:

- La planificació del discurs oral, que implica fer veure a l'alumnat que ha d'analitzar la situació en la qual es dona la comunicació. Els hem de fer pensar què en saben d'allò que volen transmetre i, si necessiten cercar més informació, on poden trobar-la, pensar com exposaran el contingut, a quin públic va dirigit el seu discurs, quin registre requereix...
- L'organització del discurs, tenint cura que l'alumnat sàpiga iniciar el tema, conduir-lo, controlar el temps, respectar les normes de cortesia, fer un tancament amb unes bones conclusions, no utilitzar formes que suposin algun tipus de discriminació, respectar les aportacions dels altres i les normes que regeixen l'intercanvi comunicatiu, etc.
- La planificació d'activitats que simulin o recreïn situacions comunicatives quotidianes o que sorgeixin en el mateix procés d'ensenyament i aprenentatge dels continguts curriculars.

ACTIVITATS D'EXPRESSIÓ ORAL

- Assemblea del matí
- Converses sobre el projecte
- Exposicions orals
- Representacions teatrals
- Memorització de poemes o dites
- Jocs de llengua oral
- Debats
- Diàlegs
- Racons de llengua
- Espais i caixes d'aprenentatge

Pel que fa al model lingüístic que el mestre oferirà a l'alumnat, dins la correcció de la llengua, serà el més proper a l'eivissenc.

Expressió escrita

L'adquisició de la lectura i l'escriptura comença amb el descobriment i reconeixement de les relacions entre els sons i les grafies, a partir de paraules importants pels infants i el grup, com el propi nom o paraules pròpies del projecte que es realitza.

L'expressió escrita ha d'evolucionar des de les primeres lletres fins a la producció de textos cada vegada més complexos, tenint en compte diferents estratègies en el procés de producció que s'aniran ampliant al llarg de l'etapa: planificació, confecció d'esborranys, revisió de textos, estructura del text, propietats textuais, ordre, creativitat, etc.

Per poder comunicar i transferir els coneixements apresos en els seus projectes de treball cal que els fem competents en l'expressió escrita. És important que per fomentar aquest procés escriptor:

- Es facin servir textos significatius o propers als alumnes.
- Es planifiquin situacions d'escriptura col·laborativa.
- El mestre pugui modelar les habilitats, les estratègies (ús de diccionaris i atlas, recursos digitals, llibres de coneixement de la biblioteca...) i els coneixements que es necessiten per ajudar l'alumnat a esdevenir competent com a escriptor/a, planificant, redactant i revisant el text escrit.

ACTIVITATS D'EXPRESSIÓ ESCRITA

- Correspondència so-grafia
- Tipologies de text escrit per nivells i cicles
- Racons de llengua
- Resums, mapes conceptuals sobre temes del projecte
- Ortografia
- Dictats lliures
- Treballs de la gramàtica
- Espais i caixes d'aprenentatge

Comprensió lectora

La comprensió lectora és la capacitat d'una persona per entendre, valorar i emprar textos escrits per tal d'assolir objectius personals, desenvolupar el propi coneixement i potenciar-lo, així com per poder participar en la societat. El treball globalitzat ens permet treballar una gran diversitat textual, en qualsevol de les nostres llengües curriculars i localitzar i obtenir informació del text treballat, sabent-la integrar i interpretar, reflexionar-hi i valorar-la. Des dels més petits, donem significació als textos que treballem, els llegim i els interpretem. A l'escola no només aprenem a llegir, sinó que llegir ens permet aprendre. Això vol dir que en els nostres

projectes llegim per adquirir informació, cercar-la i tractar-la, per estudiar, per seguir instruccions, per desenvolupar el pensament, etc. Utilitzant diferents suports (tractament de textos, bases de dades, taules...) per emmagatzemar, seleccionar i representar la informació.

ACTIVITATS DE COMPREENSIÓ LECTORA

- Lectures d'aula (en grup, per parelles, individual)
- Biblioteques d'aula
- Racons de llengua
- Lectures curtes en grup de treball
- Recerca i selecció d'informació del projecte
- Estratègies lectores a treballar a cada nivell
- Amic lector
- Espais i caixes d'aprenentatge

Comprensió oral

La comprensió oral és una habilitat essencial pels infants a l'etapa d'infantil i primària, ja que, juntament amb l'expressió oral, estableix les bases per al desenvolupament del llenguatge i la comunicació. Aquesta habilitat no només els permet seguir instruccions i participar en converses, sinó que també estableix les bases per a l'adquisició de la lectura i l'escriptura.

Tenint en compte que la comprensió oral i la comprensió lectora estan estretament relacionades, al llarg de l'escolarització s'ha d'oferir textos cada vegada més complexos que els permetin descobrir sentits figurats o missatges no implícits, és a dir, anar més enllà de les idees explícites. També és important seleccionar els textos de forma adequada a l'edat i els interessos, ja que això influeix directament en la capacitat d'escoltar.

En el treball de comprensió de textos orals s'ha d'incloure aspectes que potenciïn la memòria comprensiva (memorització, recitat i reproducció, embarbussaments, dites, etc.), l'atenció, l'expressió, la desinhibició, el gest, i l'anàlisi de les característiques dels textos orals.

ACTIVITATS DE COMPREENSIÓ ORAL

- Assemblea del matí
- Converses sobre el projecte
- Conta contes
- Racons de llengua
- Cançons i rimes
- Jocs d'instruccions, de preguntes i respostes...

- Dictats creatius
- Lectures en veu alta i reflexió
- Audicions
- Debats

5.2. Activitats de foment de l'hàbit lector

5.2.1. Programes i projectes inclosos al PLC

Amic lector

L'apadrinament lector és un projecte implementat a Ses Planes des del curs 2022-2023 per millorar la competència lectora i per desenvolupar les relacions interpersonals de tots els alumnes del centre. Al ser una escola de recent creació i pel fet de no tenir encara dos grups-classe de cara curs, en una primera fase d'implementació de l'Amic lector només estava destinat als alumnes d'educació primària, de manera que alumnes de cursos superiors (4t a 6è de Primària) feien de padrins dels alumnes de cursos inferiors (1r a 3r de Primària), compartint moments de lectura. Amb els pas dels anys es pretén que l'Amic lector es pugui implementar a educació infantil. Fent trobades lectores on els alumnes grans (5è i 6è) puguin anar a explicar un conte de manera grupal als alumnes d'infantil.

A l'Annex 4 s'hi pot trobar el projecte desenvolupat.

Auxiliar de conversa en llengua anglesa

La Conselleria d'Educació ofereix anualment el Programa d'Auxiliars de Conversa en llengua anglesa pels centres de les Illes Balears. Sempre que sigui possible, el CEIP ses Planes farà la sol·licitud perquè considerem que té grans beneficis per l'alumnat:

- Pràctica de l'anglès oral: Els estudiants tenen l'oportunitat de practicar anglès amb una persona nativa o amb un alt nivell de fluïdesa, cosa que millora la seva pronunciació i comprensió auditiva.
- Model de conjunció lingüística: Els nens estan exposats a l'anglès de manera més natural i continuada, la qual cosa facilita l'aprenentatge d'estructures gramaticals i vocabulari de manera pràctica.
- Aprenentatge cultural: Els auxiliars de conversa poden compartir aspectes culturals dels països de parla anglesa, fent que les classes siguin més interessants i enriquidores.

- Suport a l'ensenyament: Els mestres poden comptar amb el suport dels auxiliars de conversa per preparar activitats més dinàmiques i interactives, permetent una atenció més personalitzada als alumnes.
- Activitats interactives: Els auxiliars poden organitzar activitats lúdiques i interactives com jocs, cançons i projectes, que fan que l'aprenentatge sigui més divertit i efectiu.
- Petits grups de conversa: Poden treballar amb petits grups d'alumnes, oferint una atenció més individualitzada i fomentant una participació més activa dels estudiants.
- Seguretat en l'ús de l'anglès: Els nens guanyen confiança a l'hora de parlar anglès, cosa que els pot ajudar en situacions socials i acadèmiques fora de l'aula.

En conjunt, la presència d'un auxiliar de conversa en anglès a les aules de primària no només enriqueix l'aprenentatge de l'idioma, sinó que també té un impacte positiu en la motivació, l'interès i la competència cultural dels alumnes.

Dinamitzador lingüístic en llengua catalana

La Conselleria d'Educació també ofereix als centres uns programes de dinamitzadors lingüístics en llengua catalana. Quan l'organització de l'escola ho permeti es preveu optar a aquest programa, ja que pot ser molt beneficiós a les aules de primària per la millora de la competència lingüística, la motivació, la cohesió social i la preservació cultural.

- Pràctica oral intensiva: Els estudiants tenen més oportunitats de practicar la llengua catalana de manera oral, millorant la seva pronunciació, fluïdesa i comprensió auditiva.
- Correcció i enriquiment: Els dinamitzadors lingüístics poden corregir errors comuns i introduir nou vocabulari i expressions, enriquint així la competència lingüística dels alumnes.
- Cultura Eivissenca: Els dinamitzadors poden incorporar elements de la cultura Eivissenca (història, literatura, festes, tradicions) a les activitats, fent que l'aprenentatge sigui més interessant i rellevant per als estudiants.
- Recursos addicionals: Els mestres poden comptar amb el suport dels dinamitzadors per preparar materials i activitats específiques en català, enriquint així el pla d'estudis.
- Activitats interactives: Els dinamitzadors poden organitzar activitats lúdiques, com jocs de rol, debats, tallers de lectura i escriptura creativa, que fan que l'aprenentatge sigui més actiu i participatiu.
- Atenció personalitzada: Poden treballar amb grups petits o individualment amb alumnes que necessiten un suport addicional, adaptant-se a les necessitats específiques de cada estudiant.

- Promoció de la cohesió social: L'ús del català com a llengua vehicular a l'aula ajuda a crear un sentit de comunitat i inclusió entre els alumnes, independentment del seu origen lingüístic.
- Integració d'estudiants nouvinguts: Els dinamitzadors poden ajudar els estudiants nouvinguts a aprendre i integrar-se en el sistema educatiu i la societat Eivissenca, facilitant el seu procés d'adaptació.
- Conservació del patrimoni lingüístic: La presència d'un dinamitzador ajuda a mantenir viva la llengua catalana i les seves tradicions entre les noves generacions.
- Foment de la identitat: Els alumnes desenvolupen un sentiment d'identitat i pertinença a través del coneixement i l'ús de la seva llengua i cultura.

En resum, un dinamitzador lingüístic en llengua catalana té un paper crucial en l'educació primària, no només per millorar les habilitats lingüístiques dels alumnes, sinó també per fomentar la motivació, la inclusió, la cohesió social i la preservació cultural.

Biblioteques d'aula, de cicle i de pati

L'escola disposa de biblioteques d'aula, de cicle i de pati de primària amb un fons de llibres i altres materials que va creixent curs a curs. Cada curs escolar es destina un pressupost del centre en l'adquisició de nous llibres de lectura, de consulta i col·leccions adaptades a les diferents edats i nivells de desenvolupament del nostre alumnat.

Així mateix, es tenen quatre caixes de llibres temàtics per poder tractar més directament alguns temes, afavorint els valors propis d'una societat democràtica i emocionalment competent: igualtat, diversitat familiar, dol i inclusió.

Les diferents biblioteques poden contribuir significativament al desenvolupament acadèmic, emocional i social dels alumnes, amb beneficis com els que es detallen a continuació:

- Accés directe a una àmplia gamma de llibres i a una diversitat de materials, adaptats a les edats i interessos dels estudiants, que fomenten l'hàbit de la lectura entre els alumnes, millora la comprensió lectora i el gaudi per la lectura, així com estimula la imaginació i la creativitat dels alumnes, inspirant-los a escriure i crear les seves pròpies històries.
- Suport a l'aprenentatge: els llibres i materials disponibles poden complementar el currículum escolar i servir de suport a les diferents assignatures.
- Recerca i projectes: les biblioteques proporcionen recursos per a la realització de recerques d'informació i els projectes de treball específics del grup, ajudant els alumnes a desenvolupar habilitats de recerca i estudi.

- Lectura per plaer: les biblioteques poden fomentar la lectura per plaer, creant un espai on els nens poden descobrir històries i informació que els apassiona, estimulant la seva curiositat i motivant-los a explorar nous temes i interessos.
- Refugi tranquil: les biblioteques poden ser un espai tranquil on els alumnes poden retirar-se per llegir, reflexionar o simplement gaudir d'un moment de calma.
- Foment de la llengua catalana: Les biblioteques poden incloure una gran varietat de llibres en català, promovent l'ús i el coneixement de la llengua entre els estudiants.
- Diversitat cultural: Poden oferir llibres que reflecteixen diverses cultures i perspectives, enriquint l'educació cultural dels alumnes.
- Suport a necessitats educatives especials: Poden proporcionar materials adaptats a alumnes amb necessitats especials, com ara llibres amb lletra gran, amb el suport de pictos, audiollibres o llibres amb majúscula o amb textos senzills.

En resum, les biblioteques de cicle i de pati no només fomenten la lectura i milloren les habilitats acadèmiques dels alumnes, sinó que també contribueixen al seu desenvolupament emocional, social i cultural, creant un entorn educatiu més inclusiu, equitatiu i enriquidor.

30 minuts de lectura

A educació primària dediquem 30 minuts diaris a la lectura després del pati, alternant llengua catalana i castellana, per fomentar l'hàbit lector i millorar les habilitats lingüístiques de l'alumnat.

ACTIVITATS DE LECTURA

- Lectura individual: lectura silenciosa lliure o lectura dirigida.
- Lectura en veu alta: pel mestre, en parelles o en grup.
- Activitats de comprensió lectora: resum de lectura, debats, discussions, preguntes de comprensió.
- Activitats de creativitat: escriure finals alternatius, il·lustració de la lectura, creació de còmics...
- Activitats de dramatització: teatre de la lectura o lectura dramatitzada.
- Activitats interactives i lúdiques: recomanacions de lectures, mapa de personatges del llibre...

5.2.2. Comissió de lingüística i de biblioteca

La Comissió lingüística i de biblioteca ha d'estar composta per, almenys, un membre de cada cicle i un membre de l'Equip Directiu per facilitar la coordinació entre la comissió i la resta de l'equip docent. Un dels membres de la Comissió serà el coordinador i la direcció del centre establirà a principi de curs les funcions prioritàries de la comissió a partir de la memòria de la comissió feta el curs anterior.

Segons el Decret 4/2023 de 13 de febrer, les funcions de la comissió de normalització lingüística són:

- a) Presentar propostes a l'equip directiu per elaborar i modificar el projecte lingüístic de centre.
- b) Elaborar un pla anual d'activitats per a la consecució dels objectius inclosos en el projecte lingüístic de centre, que formarà part de la programació general anual.
- c) Els encàrrecs assignats per la direcció o pel consell escolar relacionats amb la normalització lingüística.
- d) Altres funcions que la Conselleria d'Educació i Formació Professional determini reglamentàriament.

5.3. Cultura i tradicions pròpies de les Pitiüses

Respectant en tot moment els referents lingüístics i culturals de l'alumnat, en el centre es desenvolupen activitats, tallers i sortides per tal de fomentar el coneixement, la valoració i el respecte de la cultura, la història i les tradicions de les Pitiüses:

- Productes culturals: art, pintures, edificis, escultures, artistes, música, cançons i balls, literatura, rondalles, títols i autors literaris, cultura tradicional, artesanía, gastronomia, personatges populars, llegendes, jocs, refranys, endevinalles, topònims, antropònims, hipocorístics.
- Festes populars: trencada, nadal, carnestoltes.
- Entorn geogràfic i social: accidents geogràfics, llocs emblemàtics.
- Història: personatges històrics o rellevants.
- Pràctiques culturals: formes de saludar, fórmules de cortesia, ús socials d'alguns gestos, dieta habitual, horaris, activitats d'oci, cultura i rutines escolars.
- Paraules pròpies

5.4. Funció del docent

Cal destacar la idea segons la qual el mestre de qualsevol especialitat ho és també de llengua: si la llengua és una eina bàsica de l'educació, tots els mestres han de ser professors de llengua, la qual cosa implica molt més que vigilar l'ortografia i la correcció formal en la seva àrea.

En el marc del Projecte Lingüístic de Centre (PLC) del CEIP ses Planes, els docents tenen un paper clau en la promoció de l'aprenentatge de les llengües i la cultura a l'escola. A continuació, es descriuen les responsabilitats i rols essencials dels docents per a una implementació efectiva del PLC.

En primer lloc, el docent pot fomentar un entorn ric en llengua catalana, actuant com a models lingüístics en totes les interaccions escolars per normalitzar i promoure l'ús del català de manera natural entre els alumnes.

També és important que el docent desenvolupi metodologies didàctiques innovadores com l'aprenentatge basat en projectes i l'ús de tecnologia educativa, adaptant les seves pràctiques per motivar els alumnes i millorar les seves competències lingüístiques.

Pel que fa als materials, el docent ha de proporcionar una varietat que garanteixi la diversitat cultural i lingüística, per tal de promoure la comprensió i el respecte per la diversitat cultural, creant un entorn inclusiu que valora totes les cultures i llengües.

Per acabar, cal destacar la rellevància de l'avaluació contínua de les competències lingüístiques dels alumnes, proporcionant retroalimentació constructiva i ajustant les estratègies d'ensenyament per millorar l'aprenentatge.

5.5. Estratègies organitzatives i curriculars per garantir la competència comunicativa en llengua oral en llengua catalana i, si n'és el cas, en les altres llengües curriculars.

Per garantir la competència comunicativa en llengua oral en llengua catalana i en altres llengües curriculars, al CEIP ses Planes s'apliquen diferents estratègies organitzatives i curriculars:

- Organització de grups heterogenis i reduïts per activitats orals més intensives de llengua oral.
- Dedicació diària a activitats orals en l'horari escolar: assemblea de bon dia i resolució de conflictes.
- Foment de converses durant les activitats d'aula.
- Utilització d'espais com les biblioteques d'aula, de cicle i de pati.
- Desenvolupar projectes que impliquin presentacions orals en diferents assignatures.

- Incorporar el treball cooperatiu o en grup, on la comunicació oral és essencial per a la realització dels projectes.
- Organitzar debats, taules rodones i discussions sobre temes d'interès.
- Utilitzar jocs de rol i dramatitzacions per fomentar l'expressió oral.
- Utilitzar diaris de lectura on els alumnes comparteixen les seves opinions en veu alta.
- Implementar rúbriques d'autoavaluació i coavaluació per a activitats orals que valorin aspectes com la fluïdesa, la pronunciació i la comprensió.

6. Criteris per avaluar l'objectiu d'assolir el domini de les dues llengües oficials al final de l'escolaritat obligatòria.

Per assegurar que els alumnes del CEIP ses Planes assoleixin un bon domini del català i del castellà, és necessària una avaluació contínua, duent a terme avaluacions regulars per determinar el progrés en escoltar, parlar, llegir i escriure de cada alumne, permetent adaptar l'ensenyament a les necessitats individuals i assegurant una avaluació personalitzada.

Per dur a terme aquesta avaluació contínua, utilitzem proves individuals per avaluar les habilitats en comprensió oral i escrita, i expressió escrita i oral; així com observacions en contextos reals i situacions quotidianes i l'elaboració i ús de rúbriques d'avaluació, autoavaluació i coavaluació, fomentant la reflexió personal perquè els alumnes identifiquin fortaleses i àrees de millora en l'ús de les llengües.

D'altra banda, les llengües oficials es programen tenint en compte la concreció curricular específica del centre, que es basa en el currículum oficial de les Illes Balears. Per assegurar el seguiment i l'assoliment adequat de les dues llengües oficials, el centre estableix uns requisits mínims en els criteris de promoció. (*Falta aprovació*).

7. Criteris per a l'atenció específica d'alumnes d'incorporació tardana amb desconeixement de llengua catalana o de la llengua catalana i la castellana.

Actualment, a les Pitiüses es reflecteix el canvi demogràfic i sociocultural, amb l'arribada d'alumnes de diverses procedències i sistemes educatius, que tenen diferents nivells d'escolarització i necessitats educatives. Per respondre a aquesta diversitat, el centre educatiu ha d'establir estratègies organitzatives i metodològiques adequades. Això implica donar suport als alumnes amb necessitats educatives especials, als que s'incorporen tard o tenen dificultats amb les llengües d'aprenentatge, i als que presenten reptes específics en aspectes lingüístics.

L'objectiu és ajudar-los a desenvolupar competències lingüístiques bàsiques per participar activament a les classes i a la vida del centre.

Pel que fa als alumnes que arriben nous amb limitacions en una o en totes dues llengües oficials, el centre ha de crear estratègies perquè es sentin integrats i valorats mentre s'adapten gradualment a la cultura local.

Al nostre centre, oferim el programa PALIC, que es realitza durant les mitges hores dedicades a la lectura després del pati. Aquest programa és conduït pels mestres especialistes en grups reduïts, organitzats per cicle educatiu.

8. Aplicació, seguiment i avaluació del projecte lingüístic.

Al CEIP ses Planes la comissió lingüística, el claustre i la CCP seran les responsables de l'aplicació, seguiment i avaluació del projecte lingüístic. Els objectius específics a assolir i els indicadors per avaluar-los s'establiran cada curs escolar dins del marc de la PGA. Posteriorment, aquests criteris i indicadors seran analitzats pel claustre i reflectits en la Memòria de final de curs, orientant el Pla de Millora per a la PGA del curs següent.

A més, l'avaluació del PLC serà abordada amb diverses eines i en moments variats, com ara resultats acadèmics, proves IAQSE, observacions dels tutors, proves específiques de competència oral, entre altres. Això permetrà proposar millores i considerar actualitzacions.

Les responsabilitats del PLC s'atribueixen de la següent manera:

- L'elabora l'Equip Directiu amb aportacions del claustre, de la comissió de normalització lingüística i de biblioteca i d'altres membres de la comunitat educativa, o persones delegades per a això.
- L'aprova la direcció del centre, excepte els aspectes educatius, que són responsabilitat del claustre de professorat.
- L'avalua el claustre de professors en termes educatius i el Consell Escolar.
- El revisa l'Equip Directiu o persones delegades, com a mínim cada 4 anys, amb seguiments i avaluacions anuals recomanats, especialment quan hi ha canvis significatius al centre (com ara l'arribada de nous col·lectius d'alumnes o la introducció de noves metodologies d'ensenyament).